

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу

Володимир ДИМИТРЮК

Наказ № 105/В від 31.08.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В
ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ ТРАНСПОРТНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ**

Чернівці
2023

Розглянуто та схвалено Методичною радою коледжу

Голова методичної ради Василь ОСТАФІЙЧУК
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу

Голова педагогічної ради Володимир ДИМИТРЮК
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Погоджено Студентським самоврядуванням коледжу

Голова студентської ради Юлія СЕМКО
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Погоджено Первинною профспілковою організацією коледжу

Голова профспілкової організації Олексій КОЛОТИЛО
Протокол № 9 від 27.08.2023 р.

Положення вводиться в дію наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р.
01.09.2023 р.

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі (надалі - Положення) регламентує організацію навчання здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами (надалі - Здобувачі), а також формування в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі (надалі - Коледжі) інтегрованого освітнього середовища шляхом упровадження комплексу заходів, що забезпечують повноцінне залучення таких Здобувачів у освітній процес для здобуття ними освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про соціальні послуги», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про телекомунікації», постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289 «Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти» («Офіційний вісник України», 2021 р., № 2, ст. 85), постанови Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021р. №1321 «Про порядок організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти» з метою забезпечення реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами.

1.3. Коледж надає освітні послуги Здобувачам на рівній основі з іншими здобувачами освіти, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального та майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, а також від інших обставин, із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності всіх Здобувачів, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку Здобувача, виданого інклюзивно-ресурсним центром.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

1.4.1. **Інклюзія** - процес, який полягає в позитивному ставленні до різноманітності Здобувачів в навчальному середовищі, сприйнятті індивідуальних особливостей розвитку особистості не як проблеми, а як можливостей для розвитку, або процес реального залучення Здобувачів до освітнього процесу в Коледжі, або особлива система навчання, яка професійно підтримує індивідуальний підхід до Здобувачів усіх нозологій, відповідно до їх освітніх потреб.

1.4.2. **Інклюзивне навчання** - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування

багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

1.4.3. **Здобувач** - особа, яка здобуває освіту в Коледжі та потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі і має право на:

1) повагу до людської гідності, захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм дискримінації за ознакою наявності особливих освітніх потреб, стану здоров'я чи інвалідності або будь-якою іншою ознакою;

2) отримання якісних освітніх послуг, які враховують особливі освітні потреби та забезпечують максимально можливу індивідуалізацію освітнього процесу;

3) формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії (за наявності) та індивідуального навчального плану (за потреби);

4) участь у формуванні індивідуального навчального плану, вибір освітніх компонентів у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою (надалі - ОПП) та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (надалі - ЄКТС), передбачених для ОПП;

5) справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання, яке передбачає забезпечення розумного пристосування під час оцінювання, у тому числі збільшення часу на оцінювання, використання доступних форматів;

6) безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я;

7) забезпечення доступності територій, будівель, споруд і приміщень гуртожитків для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

8) спеціальний навчальний супровід і вільний доступ до інфраструктури Коледжу;

9) самостійне (у разі навчання за власні кошти) чи за згодою відповідної фізичної або юридичної особи (у разі навчання за кошти фізичних або юридичних осіб) збільшення тривалості виконання ОПП за погодженням із Коледжем, що має бути відображено в договорі про надання освітніх послуг;

10) створення умов для залучення до всіх заходів Коледжу, участь у заходах з освітньої, дослідницької, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що здійснюються в Україні та за кордоном, в установленому законодавством порядку із забезпеченням розумного пристосування та з урахуванням особливих освітніх потреб;

11) забезпечення розумного пристосування (у разі потреби);

12) забезпечення інших необхідних умов для навчання.

1.4.4. **Інклюзивне освітнє середовище** - простір Коледжу, у якому забезпечується сукупність умов, способів і засобів реалізації освітнього процесу для спільного навчання, виховання та розвитку Здобувачів з урахуванням їхніх потреб та можливостей, у якому вони можуть вільно пересуватися, навчатися, розвиватися й спілкуватися.

1.4.5. **Засновник Коледжу** зобов'язаний забезпечити відповідно до законодавства створення в Коледжі безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами, це може бути змішана група - академічна група, у якій Здобувачі навчаються з іншими Здобувачами.

1.4.6. **Супровід** - система заходів, що мають забезпечити рівний доступ до навчання, тобто усунення або мінімізація проблем у навчанні для Здобувачів. Супровід охоплює процеси підготовки до вступу, допомоги в дотриманні процедури вступу, подальшого навчання в Коледжі, а також передбачає підтримку зв'язків із випускниками та моніторинг їхнього працевлаштування. Забезпечення супроводу Здобувачів дозволяє їм діяти на рівних з іншими Здобувачами, але без надання переваг.

1.4.7. Коледж створює умови для осіб з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну. З цією метою Здобувачі, які планують вступити до Коледжу, або їх батьки (інші законні представники) у строки, визначені у Правилах прийому Коледжу, подають письмову заяву про необхідність забезпечення розумного пристосування.

1.4.8. Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до Коледжу на підставі державного (регіонального) замовлення або за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб здійснюється відповідно до законодавства.

1.5. Утворення інклюзивної групи в Коледжі та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора коледжу.

1.5.1. Гранична чисельність Здобувачів в певній інклюзивній групі встановлюється директором коледжу з урахуванням вимог до формування академічних груп у закладах ФПО, затверджених МОН України, виходячи з індивідуальних особливостей здобуття освіти такими особами, ОПП, пристосованості аудиторій тощо, але не може перевищувати 50 відсотків загальної чисельності Здобувачів в такій академічній групі.

1.5.2. При необхідності утворюється спеціальний навчальний підрозділ допомоги з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчального супроводу Здобувачів, забезпечення їм доступу до якісної ФПО з урахуванням обмежень життєдіяльності.

1.5.3. Команда спеціального підрозділу утворюється з метою розроблення індивідуального навчального плану для Здобувачів, які цього потребують. До складу команди залучаються педагогічні, інші працівники Коледжу, інші фахівці (за потреби), Здобувачі або батьки (інші законні представники) таких осіб.

1.5.4. Спеціальний навчальний підрозділ або команда виконує такі завдання:

- співпрацює зі структурними підрозділами Коледжу щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення спеціального навчального супроводу Здобувачів;

- розробляє індивідуальний навчальний план Здобувачів, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;

- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) педагогічних працівників Коледжу;

- консультує та надає методичну допомогу щодо організації освітнього процесу Здобувачам;

- провадить інформаційно-просвітницьку діяльність із формування толерантного ставлення до Здобувачів;

- співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями.

1.5.5. Здобуття повної загальної середньої освіти Здобувачами, які зараховані до Коледжу на основі базової середньої освіти, здійснюється відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 («Офіційний вісник України», 2021 р., № 76, ст. 4774).

Для Здобувачів може передбачатися індивідуальна освітня траєкторія шляхом розроблення та реалізації Коледжем індивідуального навчального плану.

1.5.6. Прийом на навчання для здобуття ФПО здійснюється на конкурсній основі на підставі Правил прийому Коледжу, розроблених відповідно до Умов прийому на навчання до Коледжу у відповідному році, затверджених МОН України.